

זה [עשאה לשכיזה, הואיל ויחדה לכך עשאה כלי ומקבלת טומאה ואין מסככין זה כו', רש"י] לסיכוך מסככין זה ואינה מקבלת טומאה, עיי"ש.

שא"ל: צומנינו שרובא דרובא של המחללות אינם עומדות לשכיזה, האם יש לחוש לסכך בהם.

תשובה: ודאי יש לחוש, וכי אנו יודעים בכל המקומות אם המחללות מיועדות לשכיזה כמו ציפאן או צתימן, ומאן לימא לן שלא לחוש שעשויות לשכיזה.

שא"ל: האם מותר לסכך עם מקלות עגולות כמו אלו שנוטלין לאפיית המצות, ודומים למקלות המטאטא, צאופן שעושין אותם רק לסיכוך ולא עומד לשום שימוש אחר.

תשובה: לאו שפיר דמי להשתמש בזה, דאפשר להחליף אותם במקלות העשויות לאיזה שימוש, וכדי שיהיה מותר לסכך בהם צריך שיהיה ניכר בהם שעשויים לסיכוך. ואמנם אם כולם היו מסכימים לסכך בזה היה מקום לשקול להתיר, אך כיום שלא עושים כך יש חשש שיחליפו וממילא אין לסכך בהם.

קנה חלול של סכך שהניחו בתוך החלל של קנה אחר להאריכו צדדי שיוכל להשים עליהם סכך, אינו מקבל דין כלי כיון שכל תשמישו צדדי לסכך עליו ועל כן מיקרי כלי שתשמישו עם המחומר, ואינו מקבל טומאה.

ק"יפות שמקלפין מגזע עץ ע"י כלי, שפיר דמי לסכך בהם אם אינם רחצים מדאי, ואינם כנסרים שנוהגים שלא לסכך, דניכר עליהם שהם דצר אחר.

מחצלת מקנים והערב [המחצר צין

הקנים] הוא מדצר הנומח הכשר לסיכוך, שפיר דמי לסכך צו לכתחלה, כיון שנעשה לסיכוך, ואין הדרך אללנו לכסות בזה גגות. ומלד הנהגה: החזו"א היה אוהב לסכך בענפים, [אמנם כהיום קשה יותר להשיג ענפים כשרים בלא פקפוק].

מה שעשו מחללות מעלים צמיחוד לסוכה צאופן מיוחד, אין בזה חשש ע"פ הלכה, אמנם מלד הנהגה יש לחוש שיחליפו צמחללות אחרות. וכן לא ראינו שיסככו אלא צסכך פשוט [לאפוקי מחללת], ויש להמשיך לנהוג כן.

אמנם מי שקשה לו הטירחה אחר הסכך ואינו יכול להסתדר, הוי סכך כשר, ויכול לסכך צו לכתחילה.

צינורות המחוזרים צצנין, אינו מקבל טומאה דצתלוש אינם כלי ואח"כ תשמישו עם המחומר, אמנם אי אפשר לסכך עליהם משום דכל שפסול לסכך אין מסככין עליו, ולא דמי לאצנים דמקילינן כיון דאין דרך דמשמע דדרך לסכך צשפודין של מתכות.

ארגז גדול יותר ממי פאה

צ"ע צארגז גדול שנעשה להוציל מכוונות, אע"פ שהוא יותר מארבעים סאה, אפשר שמקבל טומאה, כיון שנעשה לטלטל כך.

מ"ב אין זה מסתבר, דשיעור מ' סאה זה שיעור חז"ל שקצעו שאין שיעור זה עשוי לטלטל, ואם אחד עשה שכן יהיה לטילטול, מ"מ שיעור חז"ל זהו השיעור. והכלים המוצאים צמס' כלים של מ' סאה מסתמא גם הם היו שעשאו לטילטול ומ"מ אינם מקבלים טומאה [ח].

שער הציין

[ח] ועיין בזה מש"כ הקהילות יעקב סוכה סי' י"ט:

ו. בשו"ע [ט] כתב, וכן אסרו לסכך בנסרים שרחבן ד' אפילו (ב) הפכן על צדן שאין בהם ד' [טפחים], ואם אין ברחבן ד' כשרים, אפילו הם משופים שדומים לבלים. ונחגו שלא לסכך בהם כלל:

חומ שני

בענין גזרת תקרה

(ב) הפכן על צדן. תנן במסכת סוכה [י] מסכנין בנסרים דברי רבי יהודה ורבי מאיר אוסר, ומפרש בגמ' משום גזרת תקרה, דכיון שהם דומים לתקרת הצית חשיינן שמא ישב בציתו תחת התקרה לשם סוכה. וזגמ' שם אמר רב, מחלוקת בנסרים שיש בהם ארבעה, דרבי מאיר אית ליה גזרת תקרה ורבי יהודה לית ליה גזרת תקרה. וקיי"ל כר"מ דבנסרים שיש בהם ארבעה איכא גזרת תקרה ואסור לסכך בהם.

ובבבב [יא] כתב בשם סמ"ק, שנהגו שלא לסכך כלל בנסרים אפילו שאין בהם ד', שמא יצואו לסכך בהם באופן שאין הגשמים יכולים לירד בה. וכן פסק בשו"ע [יב]. וזמ"צ שם הביא דיש מהראשונים דס"ל דבזמנינו מדינא אסור גם צפחות מד' טפחים דכהיום עושים תקרה בנסרים פחותין מד'. נמצא שיש צ' טעמים שלא לסכך בנסרים, הא', משום גזרת תקרה שמא יצא לסכך בתקרת ציתו, והב', שמא יסכך באופן שלא יכנסו גשמים. ולטעם זה אף בנסר פחות מד' אין מסכנין.

ולפייז נראה דנסרים דקין [שקורין "צלפונים"] כשרים לסיכוך, דאין דרך לעשות מהם תקרה, וגם אין שייך כ"כ לסכך בהם באופן שלא יכנסו גשמים, וכן

הורה מרן החזו"א ז"ל. [ומה שיש אומרים שהחזו"א לא התיר, היינו שלעצמו לא רצה מרן ז"ל לסכך אלא בענפים. ולא צדצר שיכול להתעורר ע"ז איזה שאלה ויצואו ללמוד מזה לדברים אחרים, אבל מדינא ודאי הם כשרים לסכך] [יג] [יד].

ויש לעיין עד איזה שיעור רוחב הנסר אפשר להקל בזה, וח"א העיד ששאל למרן החזו"א אם אפשר לסכך בנסרים שרחבן 14 ס"מ והתיר לו החזו"א.

ולא דמי למש"כ צמ"צ שם, דצלטי"ש יש גזירת תקרה, שמא יצא לסכך באופן שלא יכנסו גשמים, דבזמנינו אין עושין מזה תקרה כלל, והרובה למנוע כניסת גשמים לא ישתמש בזה, א"כ לא שייך בזה הגזירה כלל. ומה שעושים לפעמים תקרה מעץ לנוי, אינו כיצד שיהא גזירת תקרה בנסרים הנ"ל, דמעשים פשוטים אלו אין עושין תקרה כלל. [ומה שעושין תקרה מעץ תחת רעפים ויש מעל זה עוד תקרה בל"ה לא חשיב שעושים מזה תקרה].

אמנם אם הנסרים משופין היטב בצורה שיש לחוש שעושין מזה תקרה, יש להחמיר בזה.

ענפי אי"ן רחבים ד'

ענפי אילן הרחבים ד' טפחים [כמו שמנוי בענפים שדומין לדקל], נראה דלא

שער הציזן

[ט] סי' תרכ"ט סעיף י"ח: [י] י"ד א': [יא] סי' תרכ"ט: [יב] סי' תרכ"ט סעיף י"ח: [יג] ואף בזמנינו עושים תקרות דקורטיציות דינא כנ"ל, דצלפונים אין הדרך לעשות מהם תקרה, ולא יצואו לטעות בזה: [יד] ומרן החזו"א הקפיד שלא לסכך עם צלפונים אלא רק בענפים, דהיינו משום דבזמנו היה צנני צרק יער וכו' ע"פ רבים ומשם לקחו סכך לסוכות, ולא היה צריך לסכך בצלפונים:

ז. בשו"ע [יט] כתב, דרך הסיכוך להיות קל כדי שיראו ממנו הכובכים הגדולים. היתה מעובה (ג) כמין בית אע"פ שאין הכובכים נראים מתוכה בשרה:

חומ שני

עשויה צמיוחד לסיכוך ואינו עומד כלל לשכיבה [וגם אין נוח לשכיבה] הרי זה כשר לסכך לכתחילה.

ואין לפסול מטעם נסר לפי"ד הרשב"א הנ"ל דס"ל דגם צקולס איכא גזרת תקרה, דהרי צגמ' מצואר דמסכנין צמחללת מוכח דאין שייך צכה"ג גזרת תקרה. ונ"ל דדוקא צכעין נסר שייך גזרת תקרה אצל מחללת שהיא רכה ומתקפלת אין שייך צזה גזרת תקרה, וכן צקניס הנ"ל לא שייך גזרת תקרה. [וכן אין לפסול משום גזירה דחצילה, דאין לנו לדמות צגזירות, דסו"ס אינו צורה של חצילה שמיחין לייצג, ושם מחללת עליה, וכן מצינו צמתני' [יח] מחללת קניס וכו' מצואר שיש עליה שם "מחללת" ולא "חצילה"].

סיכוך שהכובכים נראים מתוכה

(ג) כמין בית. תנן צמס' סוכה [כ] המעובה כמין צית אע"פ שאין הכובצים נראין מתוכה כשרה [שסכך שלה עז מאוד, רש"י]. וצגמ' [כא] ת"ר המעובה כמין צית אע"פ שאין הכובצים נראין מתוכה כשרה, אין כוכבי חמה נראין מתוכה [כשהחמה צורחת עליה ואין צהרורי חמה נראין מתוכה אין דומה לסוכה אליצא דצית שמאי, רש"י] צית שמאי פוסלין וצית הלל מכשירין.

וברא"ש [כב] הציא מהירושלמי [כג] הדא אמרת צריכין הכובצים נראין מתוכה, ר' לוי אמר צכוכצי חמה שנו, פירוש

שער הציון

[טז] סי' תרל"א סק"ה: [טז] ת"א סי' רי"ג: [יז] סי' תרכ"ט: [יח] י"ט ע"צ: [יט] סי' תרל"א סעיף ג': [כ] כ"צ ע"א: [כא] כ"צ ע"צ: [כב] פ"צ סס"י ג': [כג] פ"צ ה"ג:

שייך צהס גזרת תקרה, וכשרים לסכך צהס, דלא שייך גזרת תקרה אלא צנסרים שדרך לעשות מהם תקרה משא"כ צענפים אלו שאין עושים מהם תקרה.

נפרים מנוקבים

במושגה צרורה [טז] כתב צסס הפמ"ג, דאם הסכך מעובה הרצה מאוד עד שאין הגשם יכול לירד צתוכו למ"ד דפסולה מקרי סכך פסול, ואם יש צו ד' טפחים חשיב כד' טפחים סכך פסול. ודברי הפמ"ג תמוהים דלפי"ז אמאי צעינן לגזרת תקרה צנסרים, תיפוק ליה דהוי כמעובה הרצה שאין הגשמים נכנסים דרך הנסר. ואולי י"ל דאירי צנסרים מנוקצים שנכנס צהס גשמים ואעפ"כ איכא ע"ז גזרת תקרה. וכן מצואר צתשו' הרשב"א [טז] שהוצא צצ"י [יז] צקולס פסול לסכך משום גזרת תקרה דהוי כנסר, ואף דצקולס יש חלל, מוכח דאף צנסר שיש צו נקצים איכא גזרת תקרה. [ואף דדברי הרשב"א מחודשים דס"ל דגם צקולס איכא גזרת תקרה, ואינו מוסכם צפוסקים, מ"מ עכ"פ מוכח דלא איכפ"ל הנקצים, וגם צנסרים מנוקצים איכא גזרת תקרה].

קנים המחברים ע"י חומ שאינו

מקבל צומאה

מחצלת המלויה צומנינו העשויה מקנים המחברים זה לזה ע"י חוט שאינו מקבל צומאה, וכשר לסיכוך, והמחללת

עוד ז"ע מש"כ לדון במעוזה כמין בית
דבארבעה טפחים יהא נידון כסכך
פסול, דלפ"ז אמאי צעינן לגזירת נסר הא
תיפוק ליה דהוא מעוזה כמין בית.

ואפשר דאירי נסר עם נקבים, וכדחזינן
דדברי הרשב"א דקולס אף שיש חלל
יש בזה חסרון דנסר. וצפרט זה קשה להזהר
כשמסככין בהרבה סכך.

אופן כניסת הגשם דצעינן בסוכה, אין
נפק"מ אם הוא בשעת ירידת
הגשם או שאחר כך המים שוהים על
הסכך. ואם הסכך היה משופע צאופן שלא
היה נכנס הגשם לסוכה מ"מ לא דמי
לתקרה.

אבל מה שהמליאו סכך כמין חללי קנים,
שקנה אחד פניו כלפי מעלה וקנה
אחד כלפי מטה, ואחד מורכב על השני, כך
שאין אפשרות לגשם להכנס לסוכה, אלא
דהגשם נפלט מחוץ לקנים שהם מחוץ
לסוכה, י"ל דכיון שעשה צאופן קבוע שלא
יכנס הגשם לסוכה הרי זה דמי לסוכת
קבע.

לריכין לכתחילה כדקתני בצרייתא בית הלל
מכשירין צדיעצד, אבל לכתחילה צריך שיהיו
נראין מתוכה, עכ"ל.

ובמ"ב [כד] כוכבים הגדולים, היינו הנראים
ציוס צעוד שלא שקעה חמה,
לכתחילה צעינן דאפילו צלילה יראו כוכבי
לילה צתוכה.

ובמ"ב [כה] שהציא ד"מ צסם מהרי"ל
דמותר לסכך הסוכה עצ הרצה דאי
אפשר שלא יראו זה כוכבים אע"ג דצלילה
אינו רואה הכוכבים מ"מ ציוס איכא חורים
וסדקין צכמה מקומות וכו'. ועיין צפמ"ג
שכתב דאפשר לענין ראיית הכוכבים די צכל
הסוכה אם הוא רואה רק צמקום אחד
משא"כ צאם היה מעוזה הרצה מאוד עד
שאין הגשם יכול לירד צתוכו למ"ד דפסולה
כל שיש ד' טפחים ציחד סכך פסול מיקרי,
עיי"ש.

וצי"ע מש"כ "די צכל הסוכה" אם הוא
כפשוטו צכל הסוכה כולו, אפילו
צסוכה גדולה, או כל שיעור סוכה דהיינו כל
ז' טפחים צעינן שיראה צו הכוכבים.

שער הציון

[כד] ק"ק ה': [כה] שס: